

Bültenimizin 92. Sayısında Şubemizin Üyesi Elektronik Mühendisi **Selim AYBEY**'i konuk ettik.

Sizi tanıyabilir miyiz?

1962 yılında Bursa'da doğdum. İlkokulu Bursa'ya 30 km uzaklıktaki Güngören köyünde okuduktan sonra Liseyi Karacabey'de bitirdim. 1985 yılında da Erciyes Üniversitesinden mezun oldum. Mezun olur olmaz askere gidene kadar MEES'te çalıştım. MEES bünyesinde özel projeler gereği başta Çanakkale Seramik Fabrikaları olmak üzere birçok fabrikayı kısmen tanıma şansım oldu. Bu arada DSI, PTT, Sümerbank gibi devlet sektörüne de bazı projeler yaptık ve buralardaki işleyişi de kısmen görme şansım oldu. Askerliğimi Konya 3. Ana Jet Üssünde asteğmen olarak yaptım. Askerlik dönüşü Özdilek'te çok yoğun bir tempoda işe başladım. Özdilek'te gerçekten çok severek 2 yıl çalıştım. 1990 sonunda Coats Türkiye İplik Sanayine (Santral Dikiş) geçtim. O zamandan beri de burada enerji yöneticisi ve yardımcı teknik müdür olarak çalışıyorum. 16 yaşında bir oğlum ve 10 yaşında bir kızım var. Yerli üretimin destekçisiyim, bir ürünün veya cihazın yerlisi varsa mümkünse onu kullanırım, çok değişiklik yapmak zorunda kalsam da yerli sanayinin gelişmesi için bunun şart olduğunu düşünüyorum.

Ülkemizin enerji politikalarını nasıl buluyorsunuz?

Enerji politikalarını doğru bulduğumu söyleyemem, sürekli yanlış yatırımlar yapılıyor. Türkiye'nin enerji tüketiminin yıllık 6.8 artış hızı ile 2010 yılında 171,3 milyon ton eşdeğer petrole ulaşacağını düşünürsek ciddi boyutlarda yatırımlar yapılması gerektiğini görebiliriz. Özelleştirmeler çerçevesinde TPAO iyice zayıflatılmış, yabancı şirketler de yüksek oranda ruhsat sayısına sahip oldukları halde arama yatırımlarına yönelmemişler bunun yerine kar oranları yüksek olan pazarlamaya yönelmişlerdir.

Türkiye enerji politikası ABD ve AB'nin yetki alanındaki çokuluslu enerji holdinglerinin çıkarları doğrultusunda oluşmaktadır. Anayasaya yerleştirilen "uluslararası tahkim" mekanizması ile de yargısal güvence sağlanmıştır. Enerji kaynakları bakımından büyük oranda dışa bağımlı olan Türkiye'ye uluslararası politik dengeler sonucundan çıkacak sorunlar karşısında hareket alanı bırakılmamaktadır.

Enerji sektöründe yerli katma değer artırılmalı, jeotermal enerjinin yaygınlaştırılması, güneş, biokütle, dalga ve hidrojen enerjisi gibi henüz kullanmadığımız enerji kaynaklarının enerji alanında boy göstermeye başlaması enerjide dışa bağımlılığımızı azaltacak adımlardır.

Mesleği özel sektör içerisinde uygulamanın avantajları ve dezavantajları nedir?

Mesleği özel sektör içinde uygulamak tabii ki daha avantajlı, her şeyden önce projeleriniz uygulanabilir ve fizibilise hayata geçerseniz daha kolay olmaktadır. Uygulanabilir mantıklı projelerde bürokrasi gibi bir engeliniz yoktur. Kendinizi geliştirme ve başarıma olanaklarınız daha yüksek bunun yanında riskleriniz ve çalışma temposunuz da daha yüksek olmaktadır.

Patron şirketinde iseniz patronu ikna ettiğiniz takdirde düşündüğünüzü gerçekleştirme imkanına sahipsiniz.

Şubemizin Enerji Verimliliği Birimi Başkanısınız? Ülkemizdeki Enerji Verimliliği üzerine yapılan çalışmalar nasıl buluyorsunuz? Neler yapılabilir?

Enerji verimliliği ya da enerji tasarrufu dendiğinde hep elektrik enerjisi düşünülüyor, oysa en basitinden binalarda yapılacak yalıtımla ne kadar tasarruf sağlanabileceği üzerinde pek durulmuyor. Enerjinin gittikçe pahalandığı ülkemizde ciddi çalışmaların ve teşviklerin olması gerekiyor.

Ben EİE'nin geri ödeme süresi biraz uzun olan projeleri desteklemesi gerektiğini düşünüyorum. Çünkü geri dönüşü uzun olan projeler özel sektörde uygulanamıyor. Örneğin güneş enerjisiyle sıcak su çok bilinen bir şey ama ilk yatırım maliyeti yüksek olduğu için yörenizde pek uygulanmıyor. Her ay doğalgaz parası vermek kolayımıza geliyor. Ben kendim de evim için kalorifere destekli güneş enerjisi çalışması yaptım geri ödeme süresi 10 yıldan uzun çıkınca uygulamak ekonomik gelmedi. EİE bu gibi projeleri desteklese doğalgaza vereceğim parayı seve seve oraya veririm. Sanayinin ihtiyaçlarına yönelik, teşvikli veya vergiden düşülebilir paket projeler oluşturulmalı bence.

Aynı zamanda bir enerji yöneticisi olarak kentimizdeki özellikle de sanayi alanlarındaki enerji yönetimi faaliyetlerini nasıl değerlendirirsiniz?

Enerji verimliliği üzerine yapılan çalışmalar son derece yetersizdir. Ben bu konuda çok şeyler yapabileceğimi ve yapılması gerektiğini düşünüyorum. Bizim enerji verimliliği üzerine birçok çalışmalarımız oldu, bu konuda bilgilendirme eğitimleri de düşündük, bir arkadaşımın kendi çapımızda bir büro da açtık ama maalesef tembelliğimizden ciddi bir faaliyetimiz olmadı. İş

yaşantımız da biraz yoğun olduğu için yeterince üzerinde duramadık ama isteyen arkadaşlarla bilgilerimizi paylaşıyoruz. Bu ülke enerjisinden ne kadar tasarruf etse o kardır diye düşünüyoruz. Biz işletmemizde yağmur sularını bile toplayıp filtre ederek kullanmaya çalışıyoruz. Sanayide ciddi bir enerji yönetimi uygulanmıyor, bireysel olarak bir şeyler yapmaya çalışan arkadaşlarımız var tabii.

Şubemizin faaliyetlerini nasıl buluyorsunuz?

EMO gerçekten iyi çalışıyor ama biz yeterince ilgilenmiyoruz diye düşünüyorum. Şu andaki yerli şahsen bana çok ters geliyor ve park problemi var. Yeni yerine taşındığında daha fazla uğradığımız bir yer olacak diye düşünüyorum. Enerji verimliliği konusunda da ön ayak olma fikirleri var ama hedeflenenler henüz gerçekleşmedi. Okullarda birtakım bilgilendirme çalışmalarını yapıldı. Tabii sanayide girdilerde büyük yekün tutan enerji maliyetlerinin düşürülmesine yönelik çalışmalar yapılması gerekiyor. Şubemizin düzenlediği sosyal etkinlikler ve seminerlere katılmaya çalışıyoruz.

Genç mühendislere önerileriniz neler olur? Kendilerini nasıl geliştirmeliler?

Ben genç mühendislerin iyi yetiştiklerine ve çok şeyler başarabileceklerine inanıyorum, yeter ki risk alsınlar ve çekinmeden ellerini taşın altına koysunlar, Başarı peşinden gelecektir. Ben birçok yabancı mühendisle çalışma olanağı buldum, bizlerden iyi değerlerdi ama en büyük farkları disiplinli çalışma ve küçük ayrıntılara büyük önem vermeleriydi. Birisi küçük ayrıntılar büyük farklar yaratır demişti. Bizim mühendislerimiz çok daha alternatif ve yaratıcı düşünabiliyorlar, ayrıntılara da dikkat edildiğinde ortaya çok güzel şeyler çıkabiliyor. Benim yabancı dilim Fransızcaydı, İngilizceye sonradan geçtim ve bunun zorluklarını çok çektiğim için İngilizceyi zamanında iyi bir şekilde öğrenmelerini tavsiye ediyorum. Artık bilgiye ulaşmak çok kolay ve teknoloji çok hızlı geliyor buna ayak uydurmak gerek. Başarılar diliyorum.

Boş zamanlarınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?

Boş zamanlarımda kitap okumayı ve televizyon izlemeyi severim. Evimizin küçük bir bahçesi var biraz bahçe işleriyle uğraşıyorum. Bunun dışında ailemle, çocuklarımla vakit geçirmeye çalışıyorum.

Bültenimizde konuk olduğunuz için çok teşekkür ederiz.

Ben de çok teşekkür ediyorum.